

Danmarks første fængsel

Utrykte kilder

Rigsarkivet

Admiralitetet, Overadmiralitetet, Admiralitetets justitsprotokol.

Admiralitetet, Overadmiralitetetsretten, Standretsprotokoller.

Admiralitetet, Standretssager.

Admiralitetet, Underadmiralitetetsretten, Dombøger.

Forsvarets Auditørkorps, Garnisonskommandantskabet i København, F. Justitsprotokoller.

Forsvarskommandoen - kommandanten i København, Stokhusets arkiver.

Generalauditøren, Justitsekstrakter.

Holmens chef, Domme over fangerne på Bremerholmen.

Københavns Stokhus, Slaveruller.

Lensregnskaber 1559-1662.

Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset på Christianshavn, Actuariatets forhørsprotokol.

Tugt-, Rasp og Forbedringshuset på Christianshavn, Mandtalsbog over Børne- og Rasphusets lemmer.

Litteratur

Appel, Hans Henrik. 1999. *Tinget, magten og æren*. Odense: Odense Universitetsforlag

Baardsen, Gjest. 1948. *Vandrings- eller Skøiersprog*. Oslo: Noregs Boklag

Blackburn, Robin. 1997. "The Old World Background to European Colonial Slavery". *The William and Mary Quarterly* 54(1):65-102.

Bricka, C. F. m.fl. (red.). 1985-2005. *Kancelliets brevbøger vedrørende Danmarks indre forhold: i uddrag*. København: C.A. Reitzel.

Bricka, C. F. (red.). 1878-1928. *Kong Christian den fjerdes egenhændige breve*. København: Selskabet for udgivelse af kilder til dansk historie.

Christensen, Villads. 1919-1920. "Daglige begivenheder i København 1716-22". *Historiske Meddelelser om København* 7:325-385

Christian V. 1683. *Kong Christian den Femtis Danske Lov*. København.

- Dalgas, Ingeborg. 2014. *De bremerholmske jernfanger og fangevogtere på fæstningen Christiansø 1725-1735*. Egå: Ingeborg Dalgas.
- David, C. N. 1853. *Nogle Oplysninger om Cellesystemet navnlig dets Afskaffelse i Frankrig*. København.
- Devereaux, Simon. 1999. "The Making of the Penitentiary Act, 1775–1779", *The Historical Journal* 42(2):405-433.
- Engberg, Jens. 1973. *Dansk Guldalder: eller oprøret i tugt-, rasp- og forbedringshuset i 1817*. København: Rhodos.
- Foucault, Michel. 1979. *Discipline and Punish: the birth of the prison*. Harmondsworth: Penguin.
- Gibson, Mary og Ilaria Poerio. 2018. "Penal Colonies in Modern Europe". I: Clare Anderson (red.). *A Global History of Convicts and Penal Colonies*. London: Bloomsbury.
- Heinsen, Johan. 2016. "Dissonance in the Danish Atlantic: speech, violence and mutiny, 1672-1683" *Atlantic Studies* 13(2):187-205.
- Heinsen, Johan. 2016. "Flygtige stemmer: Straffefanger i Dansk Vestindien" *TEMP* 13:4-26.
- Heinsen, Johan. 2017. "Maritime Cultures of Crime, 1600-1800". I: Tyge Krogh, Louise Kallestrup og Claus Bundgård Christensen (red.). *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500-2000*. London: Routledge.
- Heinsen, Johan. 2017. *Mutiny in the Danish Atlantic World: Convicts, Sailors and a Dissonant Empire*. London: Bloomsbury.
- Heinsen, Johan. 2017. "Straffearbejdere i Danmark-Norge: 1600-1850". *Arbetarhistorie* 163 (3-4):13-20.
- Heinsen, Johan. 2018. "Scandinavian Empires". I: Clare Anderson (red.). *A Global History of Convicts and Penal Colonies*. London: Bloomsbury.
- Henningsen, Peter. 2008 "Lasternes ulykkelige ofre: Niels Ditlev Riegels i ulykkens forgård", *Historiske Meddelelser om København* 2007 / 2008: s. 205-237.
- Hitchcock, Tim og Robert Shoemaker. 2015. *London Lives: Poverty, Crime and the Making of a Modern City*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Howard, John. 1792. *The State of the Prisons in England and Wales with Preliminary Observations and an Account of some Foreign Prisons and Hospitals*. London: Johnson, Dilly og Cadell.
- Huusman, J.H. 1760. *En kort Beskrivelse over Skibets Cron-Printz Christians lykkelige giorde Reyse baade til og fra China*. København: H.K.M. private bogtrykkeri.
- Jensen, Peter Agerbo. 2012. "Christian IV's tugt- og børnehus: Social institution eller merkantilistisk foretagende?", *Kulturstudier* 2: 6-27.
- Jørgensen, Poul Johannes. 1974. *Dansk Retshistorie*. København: G.E.C. Gads Forlag.

- Kamp, Jeanette. 2016. "Between Agency and Force: The Dynamics of Desertion in a Military Labour Market, Frankfurt am Main". I: Jeanette Kamp og Matthias van Rossum (red.). *Desertion in the Early Modern World*. London: Bloomsbury Academic.
- Kjær, Christian. 1860. *Forbryderen Christian Kjær, hans Liv og Levnet*. Rudkøbing.
- Krogh, Andreas. 1855 (org. 1685). *Ny Udgave af Danmarks og Norges Kirkeritual*. København: C. Guldbergs Boghandel.
- Krogh, Tyge. 1987. *Staten og de besiddelsesløse på landet 1500-1800*. Odense: Odense Universitetsforlag.
- Krogh, Tyge. 1994. "Bødlens og natmandens uærlighed," *Historisk Tidsskrift* 94(1):30-57.
- Krogh, Tyge. 2000. *Oplysningstiden og det magiske: Henrettelser og korporlige straffe i 1700-tallets første halvdel*. København: Samleren.
- Krogh, Tyge. 2017. "Larcenous Soldiers: Crime and Criminal Cultures in Copenhagen in the First Half of the Eighteenth Century". I: Tyge Krogh, Louise Kallestrup og Claus Bundgård Christensen (red.). *Cultural Histories of Crime in Denmark, 1500-2000*. London: Routledge.
- Kure, Bernt. 2005. *Holmen: Orlogsværftet, flådebasen – en ny bydel*. København: Høst og Søn.
- Langen, Ulrik. 2015. *Tyoen: Den utrolige historie om manden, der stjal guldhornene*. København: Politiken.
- Matthiessen, Hugo. 1910. *Bøddel og galgefugl: Et kulturhistorisk forsøg*. København: Gyldendal.
- de Miranda, Francisco. 1985. *Francisco de Mirandas danske rejsedagbog 1787-1788*. Oversat af Haavard Rostrup. København: Forlaget Rhodos.
- Munck, Wilhelm. 1922. *Fængselspræsten Pastor Vilhelm Muncks Optegnelser*. København: Gyldendalske Boghandel.
- Nielsen, Lis Ekelund og Palle Tolstrup Nielsen. 2005. *Danmarks værste fængsel: om krudttårnsfangerne i Kastellet 1817-47*. København: Gyldendal.
- Nielsen, Oluf (red.). 1872-1887. *Kjøbenhavns Diplomatarium*. København.
- Olafsson, Jon. 1905. *Islænderen Jon Olafssons oplevelser som bøsseskytte under Christian IV*. Oversat fra islandsk af Sigfus Bløndal. København: Gyldendalske Boghandel.
- Olsen, Olaf. 1978. *Christian 4.s. tugt- og børnehus*. København: Wormianum.
- Pike, Ruth. 1983. *Penal Servitude in Early Modern Spain*. Madison: The University of Wisconsin Press.
- Sandmo, Erling. 2002. *Voldssamfundnets undergang: Om disciplineringen av Norge på 1600-tallet*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Schou, Jacob Henrik. 1797. *Chronologisk register over de kongelige forordninger og aabne breve, første bind*. København.

Secher, V. A. (red.). 1887-1918. *Corpus constitutionum daniæ: Forordninger, recesser og andre Kongelige breve, Danmarks lovgivning vedkommende*. København: Selskabet for udgivelse af kilder til dansk historie.

Sellin, Johan Thorsten. 1976. *Slavery and the Penal System*. New York: Elsevier.

Smith, Peter Scharff. 2003. *Moralske hospitaler: Det moderne fængselsvæsens gennembrud 1770-1870*. København: Forum.

Spierenburg, Pieter. 2007 (org. 1991). *The Prison Experience: Disciplinary Institutions and Their Inmates in Early Modern Europe*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Stuckenberg, Fr. 1893-1896. *Fængselsvæsenet i Danmark: En historisk skildring*. København, G.E.C. Gad.

de Thurah, Laurids. 1748. *Hafnia Hodierna*. København: Ernst Henrich Berling.

de Vito, Christian og Alex Lichtenstein. 2013. "Writing a Global History of Convict Labour". *International Review of Social History* 58:285-325.